

Budućnost vašeg djeteta - Stjecanje znanja iz čitanja, pisanja i računanja u australskim školama

Dragi roditelju!

Čitanje, pisanje i računanje, najznačajnije su temeljne vještine koje će naša djeca trebati tijekom svog obrazovanja. One su od vitalnog značaja za osiguranje punog sudjelovanja naših mladih građana u australskom društvu, jednom kada napuste školu.

Time je stavljena ogromna odgovornost na osobe u vladi, učitelje i nas roditelje, da osiguramo da naša djeca ove vještine u potpunosti savladaju.

Roditelji, kao prvi odgojitelji naše djece, istovremeno su u ovom poslu i vrlo bitni partneri učiteljima. To je i razlog zbog kojeg vam pišem - kako bih vas informirao o tome što savezna vlada poduzima da bi poboljšala rezultate u čitanju, pisanju i računanju kod sve djece, a posebno kod one koja pri tome prolaze kroz značajne teškoće i napore.

Nadam se da će vam ove informacije koristiti.

Sa štovanjem,

Dr Brendan Nelson,
ministar za obrazovanje, nauku i obuku

Početne točke

Što je pismenost? Što je sposobnost računanja?

Pismenost je sposobnost čitanja, pisanja, razgovaranja i slušanja jezika, na način koji ljudima omogućava da međusobno komuniciraju i razumiju što se u njihovom svijetu dešava.

Računanje nam omogućava da djelotvorno koristimo matematiku, kako bismo mogli zadovoljiti osnovne potrebe svakodnevnog života kod kuće, na radnom mjestu i općenito u društvu. Ono nam također pomaže kod učenja i razumijevanja svega što se oko nas događa.

Definicija pismenosti i sposobnosti računanja, mijenja se ukorak s promjenama u svijetu.

U današnje vrijeme, na primjer, djeca se moraju znati koristiti novom tehnologijom, npr. kompjuterima, internetom i kalkulatorima i istovremeno čitati knjige i pisati o cijelom nizu različitih pojmova i tema.

Koje su rezultate postigli učenici u Australiji?

U posljednjih nekoliko godina su, u svrhe testiranja znanja iz čitanja, pisanja i računanja kod naših učenika, u Australiji provedene dvije nacionalne ankete.

The National School English Literacy Survey, anketa koja je provedena tijekom 1996. godine, pružila je bogatu sliku napretka australskih učenika, u polju čitanja, pisanja i računanja. Testirana djeca su bila učenici trećih i petih razreda, uglavnom stara osam i deset godina. Rezultati su pokazali da uznemirujuće velik broj - otprilike 27% učenika trećih razreda - nije ostvario niti najmanji zadovoljavajući nivo čitanja i pisanja. Anketa je također pokazala da su dječaci u čitanju i pisanju prilično zaostajali za djevojčicama, a da mnogi učenici starosjedilačkog porijekla nisu znali zadovoljavajuće čitati niti pisati.

1997. godine, Australian Council for Educational Research, objavio je rezultate čitanja, pisanja i računanja kod četrnaestogodišnjih učenika, koji su sakupljeni tijekom perioda od 20 godina, od 1975-1995. Ti su rezultati pokazali:

- da se smanjio omjer dječaka - učenika devetih razreda (starih 14 godina), koji su potpuno savladali osnove razumijevanja teksta prilikom čitanja i da se jaz između djevojčica i dječaka u ovom polju povećao sa 3% na 8%; te
- da su postojale prilično velike grupe učenika, posebno onih u čijim se kućama nije govorilo engleskim jezikom, čiji je nivo znanja bio puno niži od onog kojeg je postigao ostatak učenika.

Obje su ankete pokazale da postoji hitna potreba da se pisanje, čitanje i računanje postavi nacionalnim prioritetom. Savezna vlada je na tu potrebu odgovorila.

Što se poduzima?

Kao i roditelji, i savezna vlada vjeruje u sposobnosti *svih* učenika i poduzima sve potrebne korake da se *svima* njima omogući da ostvare svoj puni potencijal, kako bi jednog dana mogli djelotvorno sudjelovati u demokratskom društvu.

To uvjerenje potpora je prioritetu koji se pruža postizanju stvarnog napretka u čitanju, pisanju i računanju kod australske djece.

Savezna vlada je dosljedno naglašavala potrebu da se sakupe i obznane podaci o školskom napretku učenika, posebno u ključnim poljima poput čitanja, pisanja i računanja, kako bi se svima njima omogućilo ostvarivanje barem minimalnog standarda, potrebnog da bi mogli nastaviti obrazovanje.

Poduzeti su i značajni koraci na nacionalnom nivou, kako bi se osiguralo poboljšanje standarda u čitanju, pisanju i matematici:

- Postavljeni su **nacionalni ciljevi**, koji će pažnju i napore usmjeriti ka područjima koja su od velikog nacionalnog značaja. Prema njima je poboljšanje rezultata u čitanju,

pisanju i računanju, za saveznu vladu i vlade australskih država i teritorija, postavljeno kao prioritetno pitanje. Jedan od tih ciljeva je i ovaj:

Učenici bi trebali ostvariti dovoljno znanja iz matematike i engleskog jezika i biti do te mjere pismeni, kako bi svaki od njih bio u stanju čitati, pisati, "spelovati" i komunicirati na adekvatnom nivou.

- Utemeljen je i **Nacionalni plan za postizanje boljih rezultata u čitanju, pisanju i računanju**. On uključuje sljedeće ključne korake:
  - individualnu procjenu znanja svih učenika, koju će, što ranije tijekom prvih godina školovanja obavljati učitelji;
  - ranu intervenciju, kako bi se pomoglo onim učenicima za koje se utvrdilo da nailaze na teškoće;
  - nacionalno izvještavanje o postignutim rezultatima u odnosu na postavljene kriterije i
  - stručno usavršavanje, kako bi se pomogao rad učitelja.
- Uvedeni su **državni kriteriji iz čitanja, pisanja i računanja**, za učenike trećih, petih i sedmih razreda. Ti su kriteriji ustvari minimalni standardi, neophodni da bi se učenicima omogućio napredak u školovanju.

Nacionalno testiranje se počelo progresivno uvoditi 1999. godine. U 1999. je godini gotovo 87% učenika zadovoljilo standarde iz čitanja za treći razred. Od 2001. godine, stupanj pismenosti i znanje iz računanja će se kod svih učenika trećih i petih razreda testirati prema nacionalnim standardima u tim poljima.

Sve države i teritorije će također, prema utvrđenim standardima iz čitanja, pisanja i matematike, procjenjivati znanje iz ovih područja i kod učenika sedmih razreda.

Škole o rezultatima individualne procjene učenika izvještavaju roditelje. Neke od škola i obrazovnih ustanova će ih također izvještavati i o rezultatima testiranja prema nacionalnim standardima.

- **Nacionalna strategija čitanja i pisanja na engleskom jeziku i računanja za starosjedioca**, koja je pokrenuta 2000. godine, sa fondom vrijednim 27 milijuna dolara, sadrži detaljan plan koji bi trebao osigurati poboljšanje obrazovnih rezultata kod učenika-starosjedioca.

Roditelji su svojoj djeci jedni od najbitnijih partnera u procesu učenja i imaju pravo znati kako im djeca napreduju.

Zajednica također ima pravo znati kakve rezultate postižu škole i obrazovni organi. Da bi dobili pomoć od savezne vlade, od 2001. godine, obrazovni će organi morati izvještavati o uspjehu postignutom u ključnim obrazovnim cjelinama, uključujući i standarde u čitanju i pisanju. Fokusiranost vlade na unaprijeđenje nastavnih rezultata u čitanju i pisanju, već je posljednjih godina rezultirala značajnim napretkom. Podaci u polju čitanja za učenike trećih razreda, usporedivi na

nacionalnom nivou i objavljeni u ožujku 2000. godine, pokazuju da se postotak učenika trećih razreda koji nisu zadovoljili niti minimalne utvrđene standarde, smanjio sa otprilike 27 % u 1996. godini, na otprilike 14% u 1999. godini. Krajem godine, kada se objavi procjena znanja iz čitanja, pisanja i računanja na nivou država i teritorija, očekuje se najava još značajnijeg poboljšanja.

Obrazovanje učitelja

Kvalitetnija predavanja će kod učenika rezultirati boljim obrazovnim rezultatima. Inicijativa savezne vlade, nazvana *Učitelji za 21. stoljeće*, vrijedna 80 milijuna dolara, trebala bi poboljšati iskustvo i znanje učitelja u ključnim područjima kao što su čitanje, pisanje i računanje.

Savezno financiranje

Od 1997. do 2000. godine, savezna vlada je investirala otprilike 736 milijuna dolara u poboljšanje rezultata iz čitanja, pisanja i računanja kod učenika, pogotovo onih kojima je to najviše potrebno. Tijekom iduće četiri godine (od 2001-2004), savezna vlada će osigurati gotovo 1.4 milijardi dolara za Program strateške pomoći za poboljšanje školskih rezultata kod svih učenika. Ova će sredstva biti usmjerena prema prioritetnim zadacima, kao što je poboljšanje nastavnih rezultata u čitanju, pisanju i računanju i pomoć onesposobljenim učenicima.

Savezna vlada inicirala je i Nacionalni tjedan čitanja, pisanja i matematike, tijekom kojeg se proslavlja i promiče postizanje izuzetnog uspjeha u čitanju, pisanju i matematici. Da bi se proslavio ovaj tjedan, prošle je godine osigurano više od milijun dolara, uključujući 71 novčanu nagradu za škole koje su osvojile priznanja za rezultate postignute u ovim područjima. 2002. godine, Nacionalni tjedan čitanja, pisanja i računanja će se održavati od 2. do 8. rujna, za koju će prigodu također biti osigurana slična novčana sredstva, od preko milijun dolara, kako bi se potaklo ostvarivanje odličnih rezultata u čitanju, pisanju i računanju.

Što poduzimaju škole

Učitelji i škole nastavljaju se truditi da pronađu najbolje metode za predavanje engleskog jezika i matematike. Karakteristično za škole koje su u tom polju uspjele je da one:

- posvećuju prioritetnu pažnju čitanju, pisanju i računanju, često puta prema unaprijed utvrđenom nastavnom planu za cijelu školu;
- vode računa da se svakodnevno dosta vremena posvećuje nastavi čitanja, pisanja, "spelovanja" i matematike, kako bi se učenicima osigurao napredak u ovim poljima;
- osiguravaju uvjete za pružanje poduke u pisanju, čitanju i računanju u svim predmetima koji se predaju unutar školskog programa, čime se pruža prilika da ih se vježba u različitim uvjetima i za različite svrhe;
- obavljaju ranu procjenu znanja i prilagođavaju učenje individualnim potrebama učenika, posebno onih koji se susreću s poteškoćama;

- redovno prate i testiraju napredak svojih učenika i
- imaju dobro razvijenu suradnju sa roditeljima.

Što možete učiniti kao roditelj

Istraživanja jasno pokazuju da se motivacija i rezultati kod učenika povećavaju kada su roditelji uključeni u njihovo obrazovanje.

Najbolji počeci u čitanju, pisanju i računanju, ostvaruju se kod kuće. Postoje jednostavne, svakidašnje stvari koje sami možete napraviti da biste kod djece potaknuli interes za čitanje, pisanje i računanje. Možete:

- potaknuti djecu da razgovaraju o svojim iskustvima;
- zajedno čitati;
- skrenuti im pažnju na svakodnevne situacije u kojima ih okružuje čitanje, pisanje i računanje;
- naviknuti ih da broje i prepoznaju različite veličine i oblike, koristeći jednostavne stvari, kao što su igračke;
- zajedno očitavati rasporede sati ili mape;
- imati pozitivan stav prema računanju i cijeniti činjenicu da nam svima znanje iz matematike može koristiti u svakodnevnom životu;
- pridavati važnost knjigama i učenju i ohrabrivati dječje odlaske u knjižnicu, kako iz zadovoljstva, tako i u svrhe dobivanja informacija;
- uvijek naći vremena za razgovor s učiteljima i ostati u kontaktu sa školom, bez obzira radi li se o osnovnoj ili srednjoj školi.

Suradnja roditelja i učitelja, najbolji je put ka uspjehu.

Za dobrobit naše djece, kao i za budućnost naše zemlje, moramo se zajedno angažirati u ovom najtemeljnijem obrazovnom izazovu.

Dodatne informacije:

Ako želite saznati više o tome na koji način biste mogli pomoći svome djetetu, molimo vas, porazgovarajte s njegovim učiteljem ili školskim ravnateljem. Dvije najprominentnije roditeljske organizacije, Australian Council of State School Organisations (ACSSO) i Australian Parents Council (APC), tiskaju listiće s praktičnim savjetima, koji su posebno pripremljeni za pružanje informacija roditeljima. Informacije možete također dobiti i na idućim stranicama interneta:

DEST: <http://www.dest.gov.au/schools/Literacy&Numeracy/index.htm>

APC: <http://www.austparents.edu.au>

ACSSO: <http://www.acsso.org.au>

Ako trebate veći broj primjeraka ove informativne brošure, molimo vas, kontaktirajte *Literacy and Numeracy Clearinghouse*, na broj brzoglasa 07 3875 5703.

Ova brošura se također nalazi i na internetu, na <http://www.dest.gov.au/schools/publications/index.htm>